

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 1.3.2001

Číslo: Ročník 11 (2001). Číslo 1

Sekce:

Název článku: Program TINLIB - nyní T SERIES v Lékařské knihovně LF a FN v HK

Autor: Olga Čížinská

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=426>

Program TINLIB - nyní T SERIES v Lékařské knihovně LF a FN v HK

Olga Čížinská

Lékařská knihovna Lékařské fakulty a Fakultní nemocnice v Hradci Králové zakoupila v devadesátých letech knihovnický program Tinlib. Výběr programu byl usnadněn tím, že program kupovala současně řada fakult a nákup proběhl za finanční podpory Univerzity Karlovy. Program je v DOS verzi, a ačkoliv každý rok probíhá upgrade, příliš se nemění. Naše knihovna, protože je společným pracovištěm pro fakultu i nemocnici, mohla si dovolit přikoupit k původnímu modulu Katalog a Akvizice ještě modul Výpůjční protokol a Správa seriálů. Prohlížení v modulu Opac je též možné. Knihovna má zapláceno 7 editačních a prohlížečích vstupů.

Modul Akvizice je používán od začátku. Pracovnice v něm vytváří objednávky, potvrzuje došlé knihy, urguje objednávky a dává došlým knihám přírůstková čísla. Nepoužívá tento program pro fakturaci a účetnictví. Katalogizátorky knihy katalogizují a záznamy předáváme 1x měsíčně do souborného katalogu UK. V lékařské knihovně jsou 3 hlavní fondy knih: knihy LF, knihy FN a školský fond. Fondy se evidují odděleně. Školský fond obsahuje učebnice pro studenty. Tyto obdrží vždy celý ročník najednou při zahájení semestru. Pro ilustraci - studenti 1. ročníku všeobecného studia si odnesou po 35 knihách krátce po zápisu a studenti stomatologického směru 45 knih. Studentů je v ročníku cca 120. Rovněž cizinci, mají-li zájem, mohou si půjčit všechny učebnice. Pro půjčování školského fondu byl uveden do provozu Výpůjční protokol. Byl zaváděn postupně, aby se učebnice mohly označit čárovými kódy. Nyní je v provozu pro všechny ročníky studentů. Vše je připraveno pro půjčování knih Výpůjčním protokolem i pro ostatní čtenáře. Jen je zapotřebí tomuto kroku přizpůsobit výpůjční řád. Při půjčování knih školského fondu tiskneme totiž seznam knih, které má student půjčené, na papír a necháme si jej podepsat. To by bylo neekonomické v případě jednotlivých výpůjček pro ostatní čtenáře. Modul Správa seriálů se používá pro vedení záznamů o došlých časopisech. Údaje o vlastnictví jednotlivých čísel časopisů jsou zpětně doplněny, ale ne úplně. Na retrokatalogizaci knih jsme již několikrát dostali příspěvek z grantu nebo neveřejné soutěže. O retrokatalogizaci časopisů dosud nebyl zájem.

Mezi přednosti programu Tinlib patří jeho mohutnost a stálost. Sbalený má 25 MB. Nestává se, že by program ztratil nějaké záznamy nebo přestal komunikovat. Je ovšem nutné si uvědomit nevýhody DOS verze - pohyb šipkami bez myši, kopírování trojím nastavením kurzoru, nutnost školení při prvním použití. V programu je vloženo cca 16000 výrazů lékařského tezauru, jsou vloženy zkratky pracovišť a vytvářejí se automaticky klíčová slova. Podle toho všeho, stejně i podle názvu a autora lze vyhledávat. Program pracuje s hypertextem, ačkoliv byl v provozu ještě před rozšířením internetu. Výhodou je listování, které umožňuje vskočit do seznamu a dokončit vyhledávání prohlížením okolních záznamů. Katalogizátorky mají možnost vyhledávat záznamy i podle data katalogizace nebo aktualizace záznamu. Je však uvedeno jen datum poslední aktualizace. Mezi nevýhody vyhledávání patří, že je vždy uváděn celý záznam, to znamená všechna přírůstková čísla i se všemi lokacemi, ačkoliv byla hledána např. kniha s lokací knihovna. Další nevýhodou je špatné editování velkých záznamů. Proto jsou vždy záznamy rozděleny, aby záznam neobsahoval více než 20-30 přírůstkových čísel. U nás existují tituly ve školském fondu, které mají přes 200 přírůstkových čísel.

Program provozujeme na lokálním serveru v prostředí Windows NT 4.0. Program vyžaduje několikrát do týdne spustit údržbovou akci, při které se odpojí fiktivní účastníci a vytvoří se místo pro vkládání dalších záznamů. Zhruba 1x týdně se spouští údržbová akce, při které se přerovnávají záznamy, a několikrát do roka se spouští akce REORG, která trvá cca 2 hod. Před jejím spuštěním je

vhodné zkontrolovat duplicity, které vzniknou nepozorností a stanou se často zdrojem chyb. Program rozlišuje kategorie čtenářů i kategorie dokumentů. To dává spolu délku výpůjční lhůty, jak je předem nastaveno. Jsou-li ovšem omylem přiřazeny dvě kategorie, program se s tím neumí vypořádat. Po dobu spouštění údržbových akcí nemůže nikdo další v Tinlibu pracovat.

Protože s programem Tinlib pracuje řada uživatelů, obvykle chyby verze pocítují všichni a je možné na společných seminářích se o ně zajímat, pokusit se o jejich odstranění od distributora a také využít jednotlivých přídatných programů, které zhotovil jiný uživatel. Mezi nevýhody tohoto kolektivního používání programu patří vysoká suma, která se každoročně platí předem distributorovi programu za údržbu. Výhodou je služba, která je k dispozici i ve večerních hodinách, a ačkoliv je zapotřebí zřídka, je příjemné u ní najít pomoc při nějaké kolizi.

Na program Tinlib navazuje program TinWeb, který pracuje v prostředí internetovského prohlížeče nad kopii programu Tinlib (starou 1 den) a umožňuje prohlížet internetem záznamy vzniklé v naší knihovně, případně paralelně prohledávat další knihovny. Výsledek naší práce můžete vidět na <http://tinweb.lfhk.cuni.cz> .

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz
· <http://www.svkhk.cz>